

СИЛЛАБУС

**MIN1491 – « ҚҰРЫЛЫС ТАУ-КЕН ЖЫНЫСТАР ҚАРЬЕРЛЕРІН ЖАҢҒЫРТУ ЖӘНЕ
КОНСЕРВАЦИЯЛАУ »**

(Пән коды мен атауы)

3 кредит

2020- 2021 оқу жылының күзгі семестрі

(күз/көктем) оқу жылы

Алматы 2020

Институт МГжәне ТКІ
Кафедра «Тау-кен ісі»

1 Оқытушы туралы ақпарат:

Күттыбаев Айдар Ермеккалиевич, қауымдастырылған профессор
(Оқытушының тегі, аты-жөні, лауазымы)

Оқу форматы - 100% онлайн, аралас және т.б.
(қажеттісін қалдырыңыз)

Кіру: <https://teams.microsoft.com/l/team/19%3a050a8f6ffae64e2681a94b66fb308061%40thread.tacv2/conversations?groupId=957e74ad-8199-48e0-8ebc-39a05e14633a&tenantId=49cc33db-453b-4ada-aaee-63c5dcd64f9c>

кеңсе: 241
(кабинет)

whatsapp +7(705) 610 61 43

Офис-сағаты: дүйсенбі сағ. 10.00-13.00
[FB](#), [VK](#), [Telegram](#), [Instagram](#)

e-mail: aidarasp@mail.ru

Курсқа қойылатын талаптар:

- Десктоп немесе лаптоп типті компьютердің болуы, басқа да гаджеттерді бір уақытта қолдану ұсынылады, бірақ міндетті емес.
- Жылдамдығы кемінде 0,5 Мбит/сек. болатын интернет-арнаның болуы.
- Microsoft 365 платформасында оқытушының өз суреті қойылған жеке аккаунты және корпоративтік поштасы болуы.
- Сабақ кестесіне сәйкес сабаққа қатысу міндетті.

2 Курстың сипаттамасы:

2.1 Курс 5B070700 «Тау-кен ісі» БББ-ның студенттеріне арналған

Курс шеңберінде студент әртүрлі кезеңдерінің сипаттамаларын оқып үйрену; құрылыс тау-кен жыныстар карьерлерің контурларын кеңейту жағдайларында қолданылатын тау-кен тасымалдау жабдықтарының, қазу жүйесінің негізгі параметрлерінің ашу әдісіне әсерін терең меңгеру тәжірибесін қолдануды **игереді**.

Тау-кен ісі саласындағы негізгі білім дағдылары, сонымен қатар құрылыс тау-кен жыныстар карьерлерін жаңғырту және консервациялау негізгі әдістері ұсынылады.

2.2 Курстың қорытынды кезеңі емтихан тапсыру болып табылады.

Курсты аяқтағаннан кейін студент қазіргі уақыттағы карьерлерді қайта жаңғырту кезінде ашық тау-кен жұмыстарын ұйымдастыруды және кешенді механизациялауды, сонымен қатар карьерді консервациялауға рұқсат алу тәртібін білудің арнайы әдістерін талдау, синтездеу және жобалау қабілеттерін көрсетуі қажет, сонымен қатар күрделі шығындарды есептей алуы керек.

2.3 Студент:

- құрылыс тау-кен жыныстар карьерлерін қайта жаңғыртудың отандық және шет елдік тәжірибесінің алдағы уақыттағы және қазіргі уақыттағы жағдайын;
- тау-кен кәсіпорынының құрылыс тау-кен жыныстар карьерлерін техникалық жабдыкталуын;
- құрылыс тау-кен жыныстар карьерлерін кезеңмен қазу кезіндегі тиімділікке геологиялық және тау-кен техникалық әсер ету факторларын **білуі керек**.

2.4 Студент курсты аяқтағаннан кейін:

- Тау-кен кәсіпорнын консервациялаудың негізгі ережелерін;
- Құрылыс таужыныстары карьерлерін қайта құрудың кезеңдерін негіздеу;
- Экономикалық салдарларды есепке алу және карьерді консервациялауға

байланысты шығындарды қалыптастыруды білуі керек.

3 Күнтізбе тақырыптық жоспары:

Апта	Дәріс тақырыбы	Тәжірибелік жұмыс тақырыбы	Әдебиетке сілтеме	Тапсырма	Тапсыру уақыты
1	Құрылыс таужыныстары карьерлерін қайта жаңғырту және оның халық шаруашылығындағы маңызы	Тау-кен жұмыстарының төмендеу	[1-7]		
2	Тау-кен кәсіпорнын консервациялаудың негізгі ережелері	жылдамдығын анықтау.	[1-7]		
3	Карьерлер мен разрездерді қайта жаңарту Құрылыс таужыныстары карьерлерін қайта құрудың негізгі бағыттарын жіктеу	Жыныстарды тасымалдау қиындығының көрсеткішін анықтау және поездың пайдалы салмағын есептеу	[1-7]	Кен орнын игерудің жобалық құжаттамасы.	4 апта
4	Құрылыс таужыныстары кен орындарын игеру кезінде тау-кен қазбаларын консервациялау		[1-7]		
5	Құрылыс таужыныстары карьерлерін консервациялаудың құқықтық-экономикалық негіздері				
6	Құрылыс таужыныстары карьерлерін қайта құрудың кезеңдерін негіздеу	Шектеуші өткелдің өткізу қаблетін және оның қажетті жүкқабілетіне сәйкестігін анықтау	[1-7]	Кез-келген өндірістік қуаттылық пен күрделіліктің құрылыс материалдарының карьерлерін жобалау.	7 апта
7	Құрылыс таужыныстары карьерлерін консервациялау схемаларын жіктеу және негіздеу				
8	Бірінші аралық бақылау			Мультиұсқалы тест	8 апта
9	Консервациялау кезінде тау-кен техникалық іс-шараларды жүзеге асыру тәртібі, Құрылыс таужыныстары карьерлерін консервациялаудың негізгі технологиялық схемаларының параметрлері.	Тау жыныстардың экскавацияшылығын, экскаватордың кенжары параметрлерін табу.	[1-7]		
10	Құрылыс таужыныстары карьерлерін негізгі параметрлерінің сақтау әдістеріне әсері. Карьерлердің типтік үлгілері.	қазу – тиеу жұмыстарының схемасын негіздеу		Ашық тау-кен жұмыстарының технологиялары мен технологиялық сьзбаларын жобалау	11 апта
11	Уақытша жұмыс істемейтін борттарды қайта іске қосуды ескере отырып, карьерлердің жұмыс аймағын қалыптастыру.	Кенжардың өнімділігін басқару	[1-7]		
12	Құрылыс таужыныстары карьерлерін сақтау кезінде уақытша қалпына келтіру бағыттарын анықтау әдістемесі.		[1-7]	Кондициялардың техникалық-экономикалық негіздемелерін ресімдеу, ұсыну және қарау тәртібі	13 апта
13	Құрылыс таужыныстары карьерлері борттарын тау-кен техникалық консервациялау жөніндегі жұмыстардың күнтізбелік жоспары	Үйінді салу параметрлерін, үйінді тұйықтарының қабылдау қаблетін және қажетті санын анықтау	[1-7]		
14	Экономикалық салдарларды есепке алу және карьерді консервациялауға байланысты шығындарды қалыптастыру		[1-7]		
15	Екінші қорытынды бақылау			Мультиұсқалы тест	15 апта
	Емтихан			Билеттер	Сабақ кестесі бойынша

4 Әдебиет:

Негізгі әдебиет	Қосымша әдебиет
1. Б.П. Юматов, Ж.В. Бунин. Строительство и реконструкция рудных карьеров. М.:Недра, 1978, 231с.	5. Е.Б. Мухамеджанов. Консервация рудных и угольных карьеров. Методические указания к практическим занятиям. Алматы, 2002 г., 1-16 с
2. В.С. Хохряков. Проектирование карьеров. – М.: Недра, 1980, 336 с.	6 . Ж.В. Бунин. Реконструкция отечественных и зарубежных карьеров .М.,Минцветмет,1977, 54с.
3. А.И. Арсентьев, О.В. Шпанский, Г.П. Константинов, В.Л. Бложе. Определение главных параметров карьеров. М.: Недра, 1976, 213 с	7.Степанов В.А., Кафидов Н.Г., Дремова Н.В. Правовые и экономические основы консервации карьеров строительных горных пород. ГИАБ. 1997. стр. 144-145
4. Кафидов Н.Г. Құрылыс тау жыныстары кен орындарын игеру кезінде ашық тау-кен қазбаларын консервациялау технологиясын негіздеу. Москва. – 2000. 125 стр.	

* Әдебиеттер кітапхананың электрондық ресурстарында қолжетімді
~ Әдебиеттер оқытушының оқу порталында қолжетімді.

5 Құзыреттілік шеңбері

Оқыту дескрипторлары	Құзыреттілік				
	Ғылыми-жаратылыстану және теориялық-дүниетанымдық	Әлеуметтік-жеке және азаматтық	Жалпы инженерлік, кәсіби	Мәдениетаралық және коммуникативтік	Арнайы мамандандырылған
Білім және түсінік	+	+	+	+	+
Білім мен түсінікті қолдану	+	+	+	+	+
Пікір білдіру және әрекеттерді талдау	+	+	+	+	+
Коммуникативтік және шығармашыл қабілеттер	+	+	+	+	+
Өздігінен білім алу және цифрлық дағдылар	+	+	+	+	+

6 Қажетті жұмыстарды тапсыру кестесі

№ р/с	Бақылау түрі	Аптаның макс. баллы	Апта															Макс балл қорытындысы
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	Дәрістерді талқылаудағы белсенділік	10		1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	10
2	Тапсырмаларды орындау (СОӨЖ)	8				2				2				2				8
4	Тәжірибелік тапсырмаларды орындау	10		2			2			1			1	2		2		10
6	1-ші аралық бақылау(Midterm)	8								8								8
8	Студенттің өзіндік жұмысы (СӨЖ)	16								8						8		16
9	2-ші қорытынды бақылау (Endterm)	8															8	8
	Қорытынды емтихан*	40																40
	Барлығы	100																100

* Қорытынды емтихан әр түрлі деңгейдегі төрт тапсырмадан, яғни 25 балдық үш қарапайым және 15 балдық бір күрделі тапсырмадан тұрады.

7 Бағалау рейтингі және критерийлер бойынша бағалаудың мүмкін болатын соңғы нұсқалары

Әріптік бағалау	GPA	балдар	Критерийлері
A	4	95-100	Оқытылатын курс көлемінен асатын білімнің ең жоғарғы стандарттарын көрсетеді
A-	3,67	90-94	Білімнің ең жоғары стандарттарына сәйкес келеді
B+	3,33	85-89	Өте жақсы және білімнің жоғары стандарттарына сәйкес келеді
B	3	80-84	Жақсы және білімнің жоғары стандарттарына сәйкес келеді
B-	2,67	75-79	Жоғары стандарттарға жақын жеткілікті білім
C+	2,33	70-74	Жалпы стандарттарға сәйкес келетін жеткілікті білім
C	2	65-69	Жалпы білім стандарттарының көбіне сәйкес келеді және қанағаттандырушылық білім
C-	1,67	60-64	Қанағаттандырушылық, бірақ кейбір білім бойынша стандарттарға сәйкес келмейді
D+	1,33	55-59	Минималды қанағаттандырады, бірақ кең ауқымды білім стандарттарына сәйкес келмейді
D	1	50-54	Стандарттарға сәйкес келуі күмәнді минималды қанағаттандырушылық өту балы
FX	0,5	25-49	Уақытша бағалау: қанағаттанарлықсыз төменгі көрсеткіш, емтиханды қайта тапсыруды қажет етеді
F	0	0-49	Пәнді игеруге тырыспады. Студент емтиханнан айла арқылы баға алмақ болған кезде де қойылады
I	0	0	Уақытша бағалау: Курстың көп бөлігін сәтті аяқтап, нақты жағдайларға байланысты қорытынды бақылау іс-шараларын тапсыра алмауы
W	0	0	Студенттің пәннен өз еркімен бас тартуы және оны 6-шы оқу аптасына дейін игермеуі
AW	0	0	Студент академиялық тәртіп пен ережелерді жүйелі түрде бұзғаны үшін оқытушы оны пәннен алып тастауы

8 Бағалау критерийлері

Тесттен басқа әр жұмыс 4 критерий бойынша бағаланады:

- ұқыптылық пен дәлдік (A)– 30% (жұмыс қаншалықты ұқыпты және дәл есептелген)
- шығармашылық және креативтілік (T) - 30% (жұмыс қалай және қандай үлгіде ұсынылған)
- толықтығы мен жетілуі (H) - 40% (жұмыс қаншалықты терең, қисынды және құрылымдық түрде шешілді)
- ерекшелік (O)– арнайы 1.0; 0.5 немесе 0 коэффициенті қолданылады.

Критерийлері	Өте жақсы (0.9-1.0)	Жақсы (0.7-0.9)	Қанағаттанарлық (0.4-0.7)	Қанағаттанарлықсыз (0-0.4)
Ұқыптылық пен дәлдік	0,9	0,8	0,5	0
Шығармашылық және креативтік	0,9	0,8	0,5	0
Толықтығы мен жетілуі	1,0	0,8	0,5	0
Ерекшелігі	1,0	0,8		0

Жалпы балл формула бойынша есептеледі:

$$Бага = (A + T + 3) \times O$$

Тапсырма түрлері бойынша білімді максималды бағалау

Дәрістерді талқылаудағы белсенділік	10
Тапсырмаларды орындау (СОӨЖ)	8
Гәжірибелік тапсырмаларды орындау	10
1-ші аралық бақылау(Midterm)	8
Студенттің өзіндік жұмысы (СӨЖ)	16
2-ші қорытынды бақылау (Endterm)	8
Қорытынды емтихан*	40
Барлығы	100

8 Жұмысты кеш тапсыру саясаты:

Студент дәрістер мен практикалық сабақтарға дайындалып келуі керек. Барлық жұмыс түрлерін (практикалық және өзіндік) толық орындау және уақытында қорғау талап етіледі. Студент сабақтан кешікпеуі және қалмауы қажет, жауапты және ұқыпты болуы керек. Уақытылы тапсырылмаған жұмыс үшін максималды балды 10% төмендету көзделген. Егер Сіз белгілі себептермен аралық бақылауды өткізіп жіберуге мәжбүр болсаңыз, онда Сіз бұл туралы оқытушыға алдын ала ескертіп, ертерек тапсыру мүмкіндігін алсаңыз болады. Емтиханды себепсіз жіберіп алу Сіздің оны қайта тапсыру құқығыңыздан айырады. Егер сіз емтиханды дәлелді себептермен жіберіп алсаңыз, қайта тапсыруға арнайы рұқсат беріліп, емтиханның күні, уақыты мен орны белгіленеді.

9 Сабаққа қатысу саясаты:

Студент сабақтан кешікпеуі және қалмауы, жауапты және ұқыпты болуы қажет. Студент дәрістер мен практикалық сабақтарға дайын болып келуі керек. Практикалық жұмыстың есептеулерін уақытында тапсыруы, жұмыстың барлық түрлерін (практикалық және өзіндік) толық орындау талап етіледі.

10 Академиялық тәртіп және этика саясаты:

Басқа адамдардың пікірін құрметтеңіз, төзімді болыңыз. Қарсы пікіріңізді дұрыс қалыпта білдіріңіз. Плагиатқа және адал емес жұмыстың басқа түрлеріне жол берілмейді. Басқа студенттер үшін емтихан тапсыруға, өзгеден көшіруге, айла қолдануға жол берілмейді. Курстың кез-келген ақпаратын бұрмалап отырған студент «F» қорытынды бағасын алады.

Дәріс және практикалық сабақтардағы *белсенділік* сіздің қорытынды балл / баға алуыңызға тікелей байланысты. Көптеген теориялық сұрақтар дәріс материалдарына қосылып, тек дәріс сабақтарында оқылады. Сондықтан сабақты жіберіп алу сіздің үлгеріміңізге және сіздің соңғы бағаңызға әсер етуі мүмкін. Сабақ аяқталғанға дейін қандай да бір себептермен *екі рет* кету немесе кешігу *бір жіберілген сабақ* ретінде есептеледі. Алайда, тек сабаққа қатысу ұпайдың жоғарылауын білдірмейді. Сіздің сабақта үнемі белсенді болуыңыз қажет. Курстың міндетті талабы - әр сабаққа дайын болу. Оқулықтың көрсетілген бөлімдерін және қосымша материалдарды практикалық жаттығуларға дайындық кезінде ғана емес, сонымен бірге тиісті дәріске қатыспас бұрын да қарап шығу керек. Мұндай дайындық Сіздің жаңа материалды қабылдауыңызды жеңілдетеді және университет қабырғасында білімді белсенді түрде алуға ықпал етеді. Пәнді оқыту шеңберінде кез-келген нысандағы сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол берілмейді. Мұндай іс-шараларды ұйымдастырушы (мұғалім, студенттер немесе олардың атынан үшінші тұлғалар) Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзғаны үшін толық жауапкершілікке тартылады.

Көмек: Өздік жұмыстарды орындау, оларды тапсыру және қорғау бойынша кеңестер, сондай-ақ өтілген материал туралы және оқылатын курс туралы барлық туындаған сұрақтар туралы қосымша ақпарат алу үшін оқытушымен жұмыс уақытында немесе тәулік бойы электронды байланыс құралдары арқылы байланыса аласыз.

Қашықтықтан оқыту барысында:

Сабақ кестесіне сәйкес міндетті түрде қашықтықтан сабаққа қатысу бұл сабаққа дайындығын анықтайды. Қашықтықтан сабаққа қатыспаған жағдайда студент оқытушыға тәулік ішінде хабарлауға және сабақты өздігінен үйрену жоспарын түсіндіруге міндетті.

- қашықтықтан оқытудың алдында ұсынылған материалдарды міндетті түрде оқу
- тапсырмаларды уақытында тапсыру. Кеш тапсырғаны үшін -10% айыппұлдар қарастырылған
- 20% қашықтықтан оқыту сабақтарына қатыспау - «F (Fail)» бағасына тең
- тапсырманы орындау кезінде плагиат пен алдауға жол берілмейді
- электронды гаджеттерді сабақта қолдану рұқсат етілгенімен, емтихан кезінде пайдалануға жол берілмейді.
- пәнді оқыту шеңберінде кез-келген нысандағы сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол берілмейді. Мұндай іс-шараларды ұйымдастырушы (мұғалім, студенттер немесе олардың атынан үшінші тұлғалар) Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзғаны үшін толық жауапкершілікке тартылады.

2020 ж. «08»_18_ № 1 «Тау-кен ісі» кафедра отырысының хаттамасымен бекітілді.

Құрастырушы

қауымдастырылған профессор Куттыбаев А.Е.
(лауазымы) (Тегі, аты-жөні)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

MIN1491 – «Құрылыс тау-кен жыныстар карьерлерін жаңғырту және консервациялау» да көрсетілген критерийлері мен ережелеріне қол қоя отырып, келісемін

	Студенттің тегі, аты-жөні	e-mail	Қолы	Мерзімі
1	Асылбек Аида Базарбекқызы	Aida.Asylbek@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
2	Құрал Диана Шамадиярқызы	D.Kural@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
3	Қамбар Нұртуған Қанатұлы	Nurtugan.Kambar@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
4	Сағынов Самғат Нұрланұлы	Samgat.Sagynov@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
5	Таубаев Нурболат Джамбулатович	N.Taubaev@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
6	Молдашов Медет Қылышбекулы	M.Moldashov@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
7	Орумбаев Арман Талгатович	A.Orumbaev@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
8	Шунан Елдос Файзуллаулы	E.Shunan@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020

Оқытушы

Куттыбаев А.Е.